

Vergaderjaar 2019–2020

31 066

Belastingdienst

Nr. 547

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2019

In de media heb ik een aantal berichten voorbij zien komen over mogelijke misleiding van uw Kamer bij het onderwerp kinderopvangtoeslag. Ook hebben de leden Omtzigt (CDA) en Lodders (VVD) in het verlengde hiervan een aantal vragen gesteld. In deze brief reageer ik op het bericht dat ik al langer zou weten dat er buiten CAF 11 nog meerdere gedupeerden zijn in het CAF-dossier en dat er documenten verplaatst zouden zijn met als doel ze te verhullen voor de eigen medewerkers, de EDP-auditors en uw Kamer.

De 15 CAF-evaluaties uit de inventarisatielijst

Er is mij bijzonder veel aan gelegen om uw Kamer altijd zo juist en volledig mogelijk te informeren. Juist daarom wil ik graag reageren op de berichtgeving in de media. Deze berichtgeving, en de Kamervragen van de leden Omtzigt en Lodders die daarop volgden, komen voort uit de inventarisatielijst die ik in mijn brief van 15 november jl. openbaar heb gemaakt.¹ In deze inventarisatielijst staan onder meer evaluaties van andere individuele CAF-zaken.

In de CAF-zaken wil ik net als uw Kamer alle informatie boven tafel krijgen, zeker omdat het mogelijk gaat om vergelijkbare gevallen waar de institutionele vooringenomenheid heeft plaatsgevonden. Daarom heb ik reeds op 21 maart jl., hoewel ik toen zelf nog geen signalen over vergelijkbare problemen bij andere CAF-zaken had, aan uw Kamer toegezegd aan de ADR te vragen te onderzoeken of de gewraakte aanpak die in de CAF 11-zaak is gehanteerd, breder is toegepast.² In het AO van 4 juli heb ik hier het volgende over gezegd: «*Maar ik ben er zeker niet van overtuigd dat dit niet ook in andere CAF-zaken het geval kan zijn. Dat is de reden waarom ik aan de ADR heb gevraagd om een onderzoeksopdracht*

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 537.

² Handelingen II 2018/19, nr. 65, item 9.

te gaan uitvoeren.»³ Voorafgaand aan dat AO heb ik op 21 mei jl. tevens aangekondigd dat er een Adviescommissie uitvoering toeslagen onder leiding van dhr. Donner in het leven wordt geroepen (hierna: Adviescommissie). De Adviescommissie heb ik gevraagd te adviseren over de gevolgen van de uitspraken van de Raad van State voor ouders in de CAF 11-zaak, het handelen van de Toeslagen en de praktische rechtsbescherming van burgers.

In het interim-rapport van de Adviescommissie zijn de feiten voor CAF 11 vastgesteld (Kamerstuk 31 066, nr. 546). De Adviescommissie en de ADR doen momenteel nog onderzoek om deze feiten ook voor de overige CAF-zaken vast te stellen. Eerder heb ik al op verschillende momenten aangegeven dat de informatiehuishouding bij Toeslagen onvoldoende op orde was.⁴ Hierdoor geldt ook voor de individuele evaluaties van CAF-zaken waar uw Kamer om verzoekt, dat op dit moment de juistheid, volledigheid en status van deze stukken niet vaststaat. Deze evaluaties zijn bovendien nooit gedeeld met het MT Fraude of de ambtelijke en politieke leiding. Daarnaast wordt door uw Kamer weliswaar gevraagd naar 15 evaluaties, maar zijn inmiddels 75 van dergelijke evaluaties in beeld. Deze zijn ter beschikking gesteld aan de ADR. Ook de Adviescommissie kan gebruik maken van deze evaluaties en van de bevindingen van de ADR. Indien in aanvulling hierop nieuwe evaluaties worden aangetroffen, zullen deze uiteraard ook aan de ADR worden verstrekt.

De ADR en de Adviescommissie moeten in kaart brengen of sprake is geweest van een vergelijkbare behandeling als bij CAF 11. Mijn voornemen was de evaluaties die zien op individuele CAF-zaken pas onderdeel van het debat te laten worden als ik meer duidelijkheid kan geven over hoe ik de groep ouders tegemoet kan komen die niet onder CAF 11 vallen, maar wel slachtoffer zijn van de vooringenomenheid van Toeslagen. Het is belangrijk dat met het advies van de ADR en de Adviescommissie deze stukken goed geduid worden. Ik begrijp echter ook de nadrukkelijke wens van uw Kamer om deze evaluaties te ontvangen. Ik stuur de nu beschikbare 75 evaluaties daarom nu reeds als bijlage bij deze brief⁵. Deze zijn geschoond van persoonsgegevens en toezichtsvertrouwelijke informatie zoals te doen gebruikelijk. Gezien de kwaliteit van de informatiehuishouding bij Toeslagen in de betrokken periode kan ik echter nog geen conclusies verbinden aan de inhoud van de documenten en de eventuele gevolgen voor de mogelijk gedupeerde ouders. Ik merk daarbij op dat de evaluaties niet gevalideerd zijn en een momentopname waren ten tijde van het afwikkelen van het betreffende CAF-project en de uitkomst van de bezwaar- en beroepsprocedures daarin niet zijn verwerkt. Mijn uitgangspunt is dat gevallen die vergelijkbaar onjuist behandeld zijn een vergelijkbare compensatie als de ouders van CAF 11 dienen te krijgen. Het eindrapport van de Adviescommissie en de ADR is voorzien uiterlijk eind december. Daarna zal ik mijn conclusie en de acties richting de betrokken ouders die daaruit volgen, met uw Kamer delen.

EDP-auditors en toegang tot documenten

De EDP-auditors hebben in oktober 2018 onderzoek gedaan op de Q-schijf van Toeslagen. Het doel was tweeledig. Het ging om het vinden van informatie ten aanzien van CAF 11 die nog niet was gedeeld met de Tweede Kamer en om op de zaak betrekking hebbende stukken die nog niet gedeeld waren met de Landsadvocaat. De EDP-auditors hebben eerst de verschillende mappen op de Q-schijf geïnventariseerd en vervolgens is

³ Kamerstuk 31 066, nr. 520.

⁴ Kamerstuk 31 066, nr. 520.

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

een zoekactie gedaan op CAF 11-documenten. De onderzoekers hebben hierbij aangegeven dat een recent aangemaakte map op de Q-schijf hierin niet is meegenomen. Deze map was in september 2018 aangemaakt en slechts voor een beperkt aantal personen toegankelijk. Zoals ook uit de WOB-stukken naar voren komt (memo 19 september 2018, bijlage 2.1), was dit onderdeel van acties om persoonsgegevens van burgers te beschermen.

Het bericht dat evaluaties van CAF-zaken zijn verplaatst en afgeschermd met als doel ze te verhullen voor de eigen medewerkers, de EDP-auditors en uw Kamer is niet juist. Alleen documenten met persoonsgegevens zijn verplaatst. Andere documenten, die zichtbaar zijn in de inventarislijst, zijn wel naar de beveiligde map gekopieerd, maar niet verplaatst. Het gaat hierbij ook om de 15 evaluaties waarover uw Kamer vragen stelt en in de media is gepubliceerd. Deze evaluaties en andere documenten bleven ook onderdeel uitmaken van andere mappen op de Q-schijf. De documenten waren dus toegankelijk voor medewerkers en de EDP-auditors.

Het verplaatsen is gedaan om de persoonsgegevens van betrokken ouders in CAF 11 te beschermen. De betreffende documenten met persoonsgegevens maakten vanaf september 2018 onderdeel uit van de beroepsdossiers en zijn door Toeslagen verstrekt aan de Landsadvocaat in lopende procedures (daarvoor nog niet). Voor de EDP-auditors waren deze documenten niet meer relevant, omdat deze al waren verstrekt.

De onderzoeksoopdracht van de EDP-auditors was specifiek gericht op CAF 11. Daarom hebben zij documenten voor andere CAF-zaken niet geïnventariseerd. In de afgelopen maanden zijn ter voorbereiding op het onderzoek van de ADR documenten over andere CAF-zaken van verschillende mappen op de Q-schijf bijeengebracht om het onderzoek te vergemakkelijken. Ook deze documenten zijn steeds aanwezig gebleven binnen de Q-schijf van Toeslagen.

Tot slot treft u in de bijlage de antwoorden aan op de vragen van de leden Omtzigt (CDA) en Lodders (VVD) (Handelingen II 2019/20, nr. 850).

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel